

Interreg

Greece-Bulgaria

QUALFARM

European Regional Development Fund

**По-справедлива, по-екологична и
основаваща се на иновациите
селскостопанска политика за периода
2023–2027 г.**

**Съюз за възстановяване и развитие
Хасково 2022 г.**

РЕФОРМИРАНЕ НА ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАТСКА ПОЛИТИКА

Процесът на реформиране на ОСП започна през 2018 г., когато Комисията публикува първоначалното си предложение.

През октомври 2020 г. Съветът и Европейският парламент приеха своите преговорни позиции, като поставиха началото на деветмесечни преговори, които доведоха до политическо споразумение, постигнато през юни 2021 г.

ОСНОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НОВАТА ПОЛИТИКА

Основната характеристика е въвеждането на стратегически планове на равнище държави членки, които дават възможност на националните правителства да адаптират разпоредбите на ОСП спрямо нуждите на своите земеделски общности в сътрудничество с местните органи и заинтересованите страни.

Тази политика е и най-амбициозната досега по отношение на **околната среда**, като една четвърт от директните плащания са запазени за практиките на екологосъобразното земеделие. Освен това тя е първата ОСП, която включва **социално измерение**, насочено към гарантиране на подходящи условия на заетост за селскостопанските работници.

Качеството на селскостопанската продукция, иновациите и научните изследвания в земеделието са други нейни характеристики.

ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА

ОСП формира около една трета от бюджета на ЕС. Тя има за цел:

- осигуряване на безопасни храни на достъпни цени за гражданите на ЕС;
- осигуряване на справедлив жизнен стандарт за земеделските стопани;
- съхраняване на природните ресурси и опазване на околната среда.

ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА

На 1 юни 2018 г. Европейската комисия представи три законодателни предложения, които да направят ОСП пригодна за бъдещето:

- предложение за регламент относно стратегическите планове по ОСП;
- предложение за регламент за изменение на регламентите относно общата организация на пазарите (ООП) на селскостопански продукти, схемите за качество и мерките за отдалечените региони;
- предложение за хоризонтален регламент относно финансирането, управлението и мониторинга на ОСП.

ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА

ОСП допринася за устойчивото развитие на селските райони чрез три дългосрочни цели:

- **Укрепване на конкурентоспособността на земеделието и горското стопанство;**
- осигуряване на устойчивото управление на природните ресурси и на дейности, свързани с климата;
- постигане на балансирано териториално развитие на икономиките и общностите в селските райони, включително създаването и поддържането на заетост.

ПРИНОС НА ОСП ЗА РАЗВИТИЕТО НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Приносът на ОСП към целите на ЕС за развитие на селските райони се подкрепя от Европейския земеделски фонд за развитие (ЕЗФРСР).

Бюджетът на ЕЗФРСР за периода 2021–2027 г. възлиза на 95,5 милиарда евро, които включват инжекция от 8,1 милиарда евро от инструмента на ЕС за възстановяване next generation EU, за да се помогне за справяне с предизвикателствата на пандемията от COVID-19.

Правилата за разходите за развитие на селските райони през периода 2021–2022 г. са определени в преходния регламент за ОСП, приет на 23 декември 2020 г.

Регламентът до голяма степен разширява съществуващите правила (първоначално въведени за периода 2014–2020 г.) с някои допълнителни елементи, за да се осигури гладък преход към бъдещото законодателство в областта, което да влезе в сила през 2023 г.

ПРОГРАМИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Всяка ПРСР трябва да работи за постигането на поне четири от шестте приоритета на ЕЗФРСР:

- поощряване на трансфера на знания и иновациите в селското и горското стопанство и в селските райони;
- повишаване на жизнеспособността и конкурентоспособността на всички видове земеделие и насърчаване на новаторски селскостопански технологии и устойчиво управление на горите;
- насърчаване на организацията на хранителната верига, хуманното отношение към животните и управлението на риска в селското стопанство;

ПРОГРАМИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на преминаването към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в селското и горското стопанство и в сектора на храните;
- възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство;
- насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони.

ПРОГРАМИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Приоритетите на ЕЗФРСР на свой ред са разделени на осемнадесет конкретни целеве области. В своите програми държавите определят цели, свързани с избраните от тях приоритети и целеве области, както и стратегия за постигане на целите.

Когато съставят своите стратегии държавите избират от „меню“ от двадесет широкообхватни политически мерки, които могат да бъдат съобразени с националните и регионалните условия, за да изпълнят един или повече от приоритетите на ЕЗФРСР.

Напредъкът по отношение на целите се наблюдава чрез общата рамка за мониторинг и оценка (ОРМО).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
2014 – 2020г.

ЕВРОПЕЙСКА МРЕЖА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейската мрежа за развитие на селските райони (ЕМРСР) служи като център за обмен на информация за начините, по които функционират на практика политиките, програмите и останалите инициативи, и за това как те могат да бъдат усъвършенствани, с цел да се постигнат по-добри резултати. Тя цели да се ангажира и да достига до всички, които имат интерес и ангажимент към развитието на селските райони в Европа.

ЕВРОПЕЙСКА МРЕЖА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ЕМРСР подкрепя ефективното изпълнение на програмите за развитие на селските райони на държавите от ЕС чрез **генериране и обмен на знания, както и чрез улесняване на обмена на информация и сътрудничество между селските райони** в Европа. ЕМРСР предоставя богата информация относно изпълнението на програмите за развитие на селските райони в цяла Европа, включително:

- база данни на проектите: изчерпателен списък на проектите, финансирани от ЕЗФРСР и изпълнявани чрез ПРСР;
- развитието на селските райони в цифри: статистика и резюмета, свързани с ПРСР, целевите области и данните от мониторинга;
- тематичната работа на ЕМРСР: тематични работни групи, семинари, работни срещи и публикации;
- често задавани въпроси във връзка с развитието на селските райони.

БЪДЕЩОТО РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Съгласно предложенията на Комисията за бъдещето на общата селскостопанска политика действията за развитие на селските райони ще бъдат включени в рамката на националните стратегически планове по ОСП от 2023 г. нататък.

В тази рамка Комисията се стреми да подобри възможността на действията за развитие на селските райони за реакция на настоящи и бъдещи предизвикателства, като изменението на климата и смяната на поколенията, като същевременно продължи да оказва подкрепа на европейските земеделски стопани за постигане на устойчив и конкурентоспособен селскостопански сектор. Действията за развитие на селските райони също така ще допринесат значително за ключовите приоритети и стратегии на Комисията, като например Европейския зелен пакт и дългосрочната визия за селските райони.

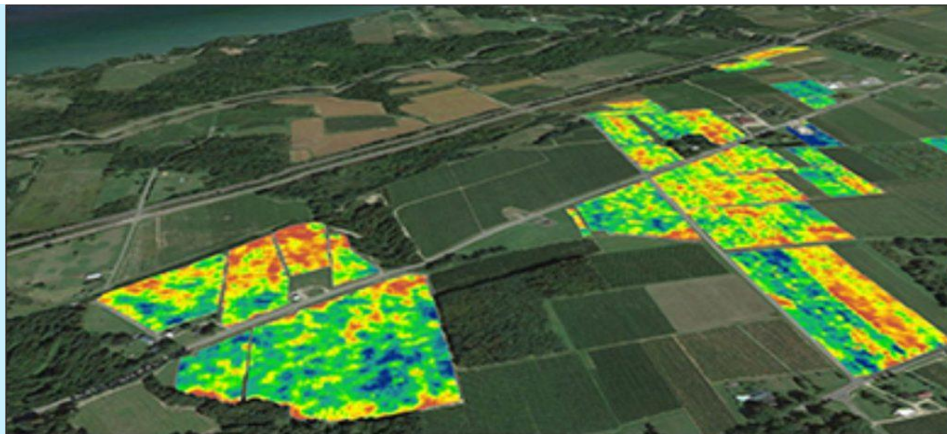
ВАЖНО Е ДА ЗНАЕТЕ КАКВО БЪДЕЩЕ ИСКАТЕ ЗА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ И ЗА СЕБЕ СИ ЗА ДА СЕ ВКЛЮЧИТЕ АКТИВНО

Какво бъдеще искате в селските райони?

Участвайте във формирането на бъдещето на селските райони

ИМА ЛИ РАЗЛИКА МЕЖДУ ПРЕЦИЗНО, ДИГИТАЛНО И ИНТЕЛИГЕНТНО ЗЕМЕДЕЛИЕ?

От дронове до сателитни снимки и сензорни технологии, селското стопанство се променя по забележителен начин.

Технологичните иновации прекрояват начина, по който се прави земеделие.

Модернизацията на селското стопанство и използването на цифрови технологии предизвикаха появата на нови концепции като прецизно земеделие, дигитално земеделие и интелигентно земеделие. Тези термини, въпреки че често се използват взаимозаменяемо, имат фина разлика в значението си.

ПРЕЦИЗНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Прецизното земеделие е широко използван термин през последните години. В доклад за 2016 г. как дигиталните данни ще доведат до революция в световната хранителна верига, McKinsey & Company определят прецизното земеделие като: „**технологичен подход, насочен към управление на земеделието, който наблюдава, измерва и анализира нуждите на отделните полета и култури**“.

Според McKinsey развитието на прецизното земеделие се формира от две тенденции:

- възможност за натрупване на големи масиви от дигитални данни /от сензори, полеви данни, почвени анализи и т.н./ комбинирани с напреднали аналитични познания и експертизи и
- използването на роботизирани машини, сензори, сложни локални почвени и климатични познания.

ПРЕЦИЗНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Докладът на Европейския парламент относно прецизното земеделие и бъдещето на земеделието в Европа определя прецизното земеделие като: „**модерна концепция за управление на земеделието, използваща цифрови техники за наблюдение и оптимизиране на процесите на производство в селското стопанство**“ .

Ключовият момент тук е оптимизацията. Например: вместо да прилага еднакво количество торове върху цялото поле, прецизното земеделие включва прецизни почвени карти и зонални измервания на колебанията на почвените характеристики в рамките на зоните и съответно адаптиране на стратегията за торене. Това води до оптимизирана употреба на торове, спестяване на разходи и намаляване на въздействието върху околната среда.

ИНТЕЛИГЕНТНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Интелигентното земеделие се свързва предимно с прилагането на **информационни технологии за оптимизиране на сложни земеделски системи.**

За разлика от Прецизното земеделие, фокусът на Интелигентното земеделие не се прилага върху точното измерване или определяне на разликите в полето или между характеристиките на отделните животни. Фокусът е по-скоро върху **достъпа до аналитични и дигитални данни и използването на тези данни** – как събраната на полето информация може да се интерпретира и използва по интелигентен начин.

ИНТЕЛИГЕНТНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Интелигентното земеделие **включва не само отделни машини, но всички фермерски операции.**

Земеделските производители могат да използват мобилни устройства като **смарт телефони и планшети за достъп до консултации и данни в реално време** за състоянието на почвата и растенията, терена, климата, времето, използването на ресурси, работната сила, финансирането и т.н.

В резултат на това земеделските стопани разполагат с необходимата информация, за да взимат информирани решения въз основа на конкретни данни, а не на интуицията си.

ДИГИТАЛНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Същността на Дигиталното земеделие се състои **в създаването на видима и осезаема стойност от получените данни.**

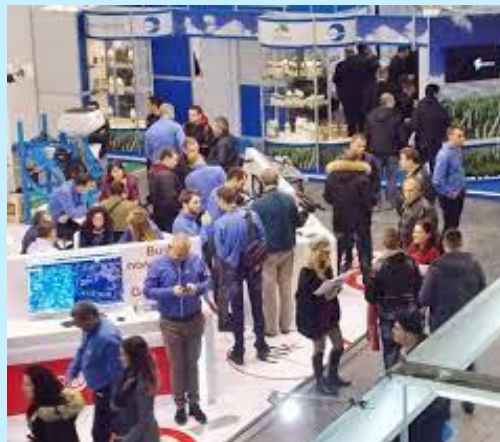
Дигиталното земеделие означава **да надхвърлиш самото наличие на данни и да създадеш действителна добавена стойност от тези данни.**

ДИГИТАЛНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Дигиталното земеделие интегрира и двете концепции – прецизно земеделие и интелигентно земеделие.

Според статия за цифрово земеделие от DLG (Германско земеделско общество) под дигитално земеделие се разбира „последователно прилагане на методите за прецизното и интелигентното земеделие, изграждане на вътрешна и външна свързаност на фермата и използване на уеб базирани платформи за обмен на данни заедно с анализи и препоръки базирани на събраните дигитални данни ”.

ДИГИТАЛНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Дигиталното селско стопанство описва еволюцията на сектора от прецизно земеделие в свързани, основаващи се на знанията, системи за работа във фермите.

Целта на дигиталното селско стопанство е да използва наличната информация и опит, за да направи възможно автоматизирането на устойчивите процеси в сектора.

Управлението на данните е в основата на този нов вид мениджмънт в селското стопанство. Това прави сектора устойчив и конкурентоспособен.

Свързването на отделните селскостопански машини е в сърцето на Digital Farming. Само когато машините „си говорят“ в свързани системи, тогава ще може да се говори за постигане на тази свързаност.

Един от примерите за това е ISOBUS стандартът, който управлява съвместимостта между тракторите и се имплементира вече от почти всички производители.

ЕВОЛЮЦИЯ НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО

През годините селското стопанство се развива и еволюира.

В момента се намираме във Версия Agriculture 4.0

Тази „версия“ се зароди около 2010 г. като стъпи на еволюцията и развитието на някои от новите технологии като евтини и подобрени сензори и задвижващи устройства, евтини микропроцесори, високочестотни клетъчни комуникации, облачни системи, анализи на Big data и т.н.

Целта е да се интегрират вътрешни и външни мрежи във агрооперациите. Това означава, че информацията, която е в дигитална форма, съществува за всички агросектори и процеси. Отделно от това комуникацията с партньори като доставчици и клиенти се провежда изцяло електронно. Трансферът на данни, процеси и анализи също става автоматично.

ЕВОЛЮЦИЯ НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО

Използването на портали, свързани с интернет може да улесни справянето с големи обеми от информация. В тракторите и комбайните вече се внедряват смарт технологии и експертите вече говорят за уникален феномен – физически продукти се произвеждат от нефизически операции.

Като цяло Agriculture 4.0 павира пътя за следващата еволюция в този сектор, използвайки безпилотни операции и автономни системи. Експертите се шегуват, но може би не без известна доза визионерство, че версията *Agriculture 5.0* ще бъде на основата на работиката и може би дори на изкуствения интелект.

Проект „Подкрепа на предприемачеството в областта на вътрешната преработка на качествени селскостопански продукти в областите Еврос, Хасково, Смолян и Кърджали“ (QUALFARM), е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и от национални фондове на страните, участващи в Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Гърция-България 2014–2020.

Съдържанието на този материал е изцяло отговорност на Сдружение „Съюз за възстановяване и развитие“ и по никакъв начин не може да се счита, че отразява възгледите на Европейския съюз, участващите страни, Управляващия орган и Съвместния секретариат.

Благодаря за вниманието!

Координати за връзка:
гр.Хасково, ул. „Цар Освободител“ 1,
ст.2018.

Ел.поща: rdu@abv.bg
тел. 0888805389